

Gunoii de grajd aduce beneficii doar dacă îl gestionezi corect

Uite cum să faci!

PROIECTUL CONTROLUL INTEGRAT AL POLUĂRII CU NUTRIENȚI

Agricultura modernă are nevoie de îngrășăminte, însă, aplicate în cantități prea mari sau în perioade nepotrivite, acestea conduc la poluarea solului și a apei, iar culturile și sănătatea noastră au de suferit.

În condițiile practicării unei agriculturi intensive, sunt necesare cantități semnificative de nutrienți suplimentați prin îngrășăminte minerale sau organice, cum ar fi gunoiul de grajd. Însă, în cazul utilizării în exces, o parte din îngrășămintele aplicate, îndeosebi cele cu azot, rămâne neconsumată de culturi, putând fi pierdută prin scurgerile de suprafață sau prin apele de infiltrație, cu riscul de **poluare cu nitrați a apei de băut** și a sistemului acvatic.

Acumularea de nitrați în sol și în sursele de apă potabilă are efecte adverse pentru sănătatea omului, a animalelor și a plantelor, dereglând funcțiile organismului, slăbind sistemul imunitar și mărinid riscul de îmbolnăvire.

Excesul de nutrienți slăbește plantele de cultură, făcându-le mai vulnerabile la boli și dăunători, și le reduce rezistența la secetă, căldură și frig. Rezultă pierderea calității și scăderea producției agricole, în paralel cu poluarea mediului înconjurător, cu efecte pe termen lung. În râuri și lacuri, excesul de nutrienți provoacă înmulțirea necontrolată a algelor, fapt care conduce la moartea peștilor și a altor specii.

► **Responsabilitățile fermelor și exploatațiilor agricole** în ceea ce privește protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole sunt:

- Conformarea la prevederile **Codului de bune practici agricole** și aplicarea prevederilor **Codului de bune practici de fermă**;
- Implementarea programului de acțiune – obligatoriu pentru fermele cu mai mult de 8 UVM (unități vită mare);
- Asigurarea spațiilor de depozitare a gunoiiului de grajd și a dejecțiilor lichide;
- Aplicarea reglementărilor de gospodărire, tratare, manipulare și aplicare pe terenurile agricole a gunoiiului de grajd și a dejecțiilor lichide.

Fermă zootehnică cu platformă de depozitare a gunoiiului de grajd, canale și bazin de colectare a efluenților

Soluția pentru **sporirea recoltelor** și reducerea poluării cu nutrienți a fost dată de specialiștii în cercetare și agricultură prin elaborarea **Codului de bune practici de fermă** și a **Planului de management al nutrienților la nivel de fermă** (obligatoriu pentru fermele cu peste 100 UVM).

ICPA (Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului) a dezvoltat un **program de calcul**, care poate fi rulat pe orice calculator, pentru evaluarea cantităților de nutrienți ce trebuie aplicate pentru a evita scurgerile de nitrați peste limitele admise. Programul utilizează baze de date de sol și climă care să acopere tot teritoriul României.

Fermierii introduc doar cultura actuală și cultura premergătoare, precum și speciile și numărul de animale de la care aplică îngrășămintele organice. Rezultatul programului este doza de îngrășăminte minerale care mai poate fi aplicată în condițiile respectării cerințelor de mediu.

Programul e **disponibil gratuit** și poate fi utilizat cu asistența specialiștilor din rețeaua națională OSPA (Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice).

► **Principalele familii de măsuri pentru reducerea efectelor poluării** cauzate de efluenții de la fermele zootehnice (luându-se în considerare directivele Uniunii Europene și legislația în vigoare), sunt următoarele:

- Construcția/reabilitarea sistemelor de colectare a apelor uzate;
- Construcția/modernizarea/extinderea/reabilitarea stației de epurare (treaptă mecanică, treaptă biologică, eventual treaptă terțiară, dezinfecție) – în cazul evacuării în ape de suprafață;
- Construcția/impermeabilizarea bazinelor de stocare a apelor uzate/epurate și utilizarea ca apă de spălare și/sau irigare;
- Construcția/reabilitarea platformelor de depozitare a nămolului rezultat în urma epurării apelor uzate;
- Construcția platformelor de stocare a gunoiiului de grajd (ferme cu pat uscat) pentru perioadele de interdicție a aplicării;
- Aplicarea BAT-IPPC (cele mai bune tehnici disponibile) în cazul fermelor zootehnice cu creștere intensivă și capacitate mare;
- Instalarea de piezometre și monitorizarea calității apelor subterane;
- Întocmirea și aplicarea Planului de fertilizare/Planului de management al deșeurilor;